

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 40. De precibus inter coronam imponendam recitari solitis, quorum sumptibus emeretur, vnanè omnibus, an singulæ singulis imponi solerent, de modo, quo imponebatur, & materia ex quaconstabat, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

Defecationis munus obco, propius accede: ad qua sermo, & vita te adducunt, & purgatio ea, que per cruciatum comparatur, adejdem, coronis nostris denunciam, alterum vero Seueri Alexandrini lib. de bapt. vbi certas ipsius ceremonias enumerans, hæc habet, eleuant baptizatos ad altare esquo dant mysteria, Eucharistiam, & seris coronat eos sacerdos, priori enim loco S. Gregorius, qui in excelsa Episcopalis dignitatis sede collocatus erat, se coronam præbiturum ait, altero vero sacerdotem, quod Episcopi erat nomē, eandem coronam imponere, mentio sit.

De precibus inter coronam imponendam recitari solitis, quorum sumptibus emeretur, vna ne omnibus, an singula singulis imponi solerent de modo, quo imponebatur, & materia ex qua constabat: deque eiusdem hæc atate, usu, vel vestigio: & num sacerdotis precibus consecrari septimque diebus ferri, noscisset; vbi præterea de ipsius depositione disputatur.

CAP. XL.

A Diungendæ vero sunt hoc loco preces, in corona imponenda recitari solitæ, quarum quia Seuerus Alexandrinus lib. de bapt. & Ordo baptismi secundum usum Æthiopum apertè meminerunt, non erimus in ijs referendis, vel probandis longiores. Illud solum admonere volumus, preces, quas Episcopus ante, ac post coronæ impositionem

nem fundere solebat, multa quidem ipsi baptizato prospera, & salutaria continuisse, verum illud in primis, ut Deus benedictionem illi impartiri, gloriamque, & salutem præbere dignaretur. Scriptum est enim in ordine baptismi secundum usum Aethiopum, qui ex antiquis ordinibus desumptus est, in hunc modum, *Domine, pater bone, & sancte, qui coronasti sanctos tuos corona, que non corrumpitur, benedic eis, qui dignos nos fecisti, qui eas imponeremus capitibus famulorum tuorum, ut sint eis corona honoris, & gloria Amen, corona benedictionis, & salutis, &c.* Nec vlllo modo patiar, meis literis sileri, à quo sumptus in coronam fieret. quamvis enim ex ijs, quæ de veste candida, & cereo superius dicta sunt, facile dijudicari possit, diuites suis impensis coronam comparasse, Ecclesiam vero pauperibus eam largitam esse, quod par vtrorumque ratio fuisse videatur, tamen illius conquirenda, & singulis tam diuitibus, quam egenis præbendæ curam ad Episcopos spectasse, crediderim, non solum quia primitiæ sumptus in baptizandos causa, à Christianis offerebantur, quemadmodum capite. 43. de lacte, & melle patebit, aut quia Sanctus. Gregorius Nazianzenus orat. 23. in laudem Hieronymi philosophi ipsum, qui sane rerum copia affluebat, ad baptismi sacramentum inuitans *coronis suis*, hoc est, à se, vel ab Ecclesia comparatis, se illum deuincturum, ait, *ades dum* (inquit) *coronis nostris te deuinciam*: verum etiam quod similis

H h h iij

preces in
coronae
impositio-
ne quales
essent.

Corona
baptizatis,
tam diuiti-
bus, quam
egenis E-
piscopi,
Ecclesiæ
ue sumpt-
bus daba-
tur.

Coronae
pates om-
nibus ba-
ptizatis
imponen-
bantur.

Coronae
singulae
singulis
baptizatis
dabantur.

coronas, & omnino pares omnibus baptizatis impositas esse, maioris minorisue discrimine sublato, cum propter sacrarum caeremoniarum constantiam, tum ne offensionis causa praeretur, valde probabile est, quod tamen fieri nullo modo potuisset, si singuli baptizandi sibi coronam comparare debuissent. Verum, quia hic singulas coronas singulis baptizatis datas esse, mentio facta est, inuestigemus accuratius, an haec opinio in dubium vocari possit. Et sane videretur, nisi multae rationes, quae ex citatis auctoritatibus colliguntur, fidem certissimam facerent, inter alias non exigui ponderis, ac momenti esse debet pluralis numerus, a S. Gregorio Nazianzeno orat. 24. in laudem Hieron. philosoph. Cysillo Hierosolymitano in pro catech. ad bapt. & Seuerio Alexandrino lib. de bapt. usurpatus: vn non immerito veteres scriptores imprudentiae, ac mendacij condemnantur, si vna corona omnibus baptizatis imposita fuisset. Verum alia etiam ratio prior non obscurior afferri potest, sancti nempe Ioannis Chrysostomi testimonium, baptizandos enixe precantis, vt peccatorum suorum veniam ab irato Deo impetrare conentur: cum suis capitibus coronam impositam senserint: *mementote igitur mei* (inquit homil. ad baptizant.) *quando coronam solis radijs splendidorem sentietis in capite.* Ex quo sic argumentari licet, tamdiu baptizatos in capite coronam tenuisse, quoad preces absoluissent, quia igitur cepit, eos aliquandiu preces inire, necesse est, longo temporis spacio in capite

coronam tenuisse. Quod si diu in capite corona tenebatur: quis adeo rudis sit, ut credat, eandem coronam pluribus baptizatis imponi potuisse? cum solum Paschatis, aut Pentecostes per uigilio olim baptismus administraretur: & innumeri fere homines eodem die vitalibus vndis expiari solerent. Atque hæc sunt ferè, quæ afferenda videbantur pro coronarum multitudine. nunc res ipsa monet, ut deinceps ad modum imponendæ coronæ transueamus: de quo nihil aliud afferri potest, quam quod S. Gregorius Nazianzenus innuit. cum enim orat. 23. in laudem Hieron. philof. de hac re loquens, *deuinciendi*, voce utatur, *ades dum, coronis nostris te deuinciam*: & Orat. 40. in sanct. baptif. *nectendi* verbum usurpet: *capiti que tuo gratiarum coronam nectat*: haud dubie colligimus, coronam baptizatorum capiti alligatam fuisse. quod non minus ipsa latina verba, *deuincio*, & *necto*, quam græca Nazianzeni vox, *ἀραδῆνω*, declarant. id vero duplici ratione fieri potuit: aut quia filo corona capiti nectetur; aut quia corona tam arctè caput obiret, ut nexa esse videretur. quod vero ad materiam pertinet, ea ex allatis testimoniis facile intelligitur. Nam S. Cyrillus Hierosolymitanus, floribus contextam fuisse, clarè testatur Procat. ad baptizand. dum eos ad fructus Christiana religione dignos excitare conatur: *iam spirituales*, inquit, *colligitis flores ad plectendas caelestes coronas*. Idem affirmat Seuerus Alexandrinus lib. de bapt. *fertis coronat eos sacerdos*. Nec, si rectè perpendatur, alia sententia sub-

Corona
baptizato-
rum capiti
alligabatur

Coronæ
floribus
confiata
erat.

est S. Gregorij verbis orat. 40. in sanct. bap-
honore eum complectere, ut te ornet, capiti que tuo
gratiarum coronam neclat, & corona deliciarum te
protegar: cum ex florum suauitate, quibus bap-
tizati corona constabat, eum ad vitæ Christia-
næ delicias intuentes, & contemplandas in-
uiter. Verum Ordo baptismi secundum vsum

Corona ex
myrtho, &
palma.

Æthiopum, qui tomo sexto bibliothecæ Pa-
trum additus est, ex myrtho, & palma compo-
sitam fuisse, demonstrat, cum inquit: *tum in-
diunt, qui baptizati sunt, vestem albam, & coro-
nam super capita sua ex myrtho, & palma.* Ex quo
licet cognoscere, veterem consuetudinem
adhuc in Æthiopia perseverare: quam etiam
à græcis omnibus retineri, si nullum aliud ar-
gumentum superpetat, Hieremiæ Constantino-
politano resp. 2. cap. 4. facile assentiar. In ali-
quot etiam Italiæ regionibus eius vestigium
remansit. siquidem Ioannes Baptista Rubens,

Coronæ
baptizatis
dandæ con-
suetudinē
Æthiopes,
& Græci
retinent.

baptizato-
rum coro-
na salutem
& gloriam
indicabat.
Benedictio
coronæ
baptizato-
rum.

Placentiæ vestem quandam rotundam instar
coronæ baptizatis dari, author est lib. 1. de di-
uin. Offic. cap. 17. de bapt. sacrament. Sed,
quoniam Ordinis baptismi secundum vsum
Æthiopum mentio paulo superius incidit, nō
abs re fore existimaui; si, quæ ex illo ad præ-
sentem quæstionem collegi, huc adduxero.
docet siquidem ille, baptizatorum corona sa-
lutem, quam adepti sunt, & beatorum gloriā,
qua potiuntur, indicari: reliquasque rationes,
quas attulimus, suo testimonio confirmat: ad-
dens præterea, ipsi coronæ sacerdotem solen-
nibus precibus benedictionem impartiri con-
sueuisse: quod, quia ab alijs scriptoribus pro-

ditum non est, ad communem, veterēq; consuetudinem referre dubito. lectores igitur considerent, utram sententiam sequantur, & negantibus. quidem, ex superioribus. satis argumenti est: si qui vero affirmarint, suam opinionem confirmare poterunt rationibus, quæ vel ex aliorum rituum, salis, vestis albæ, cerei, lactis, & mellis similitudine colliguntur: vel ex baptismi dignitate peti solent. cum illorum omnium, ac coronæ consecrandæ æqua ratio videatur: ac in baptismi sacramēto aliquid profanum adhibitum esse, rei, quæ agebatur, mysterio minimè congruum fuerit. Ut vero de coronæ ferendæ tēpore aliquid dicatur, animaduertere oportebit, nullū veterum scriptorū, qui coronam baptizatis datam literis prodiderunt, illius post baptismum depositæ meminisse; ut ex eo conicias, ipsam, vestis albæ, cerei, & velaminis instar, septem diebus delatam esse. Aliæ tamen coniecturæ eiusdem rei mihi supperunt: quarum prima est, quod à S. Gregorio Naz. orat. 40. in sanct. baptis. dum huius rei meminit, dictum est: *corona deliciarum te protegat.* *protegere* enim significat, aliquandiu defendere; defensio autem caput ornādo cernebatur: igitur caput per aliquod tēpore ambiebat. id vero nullum aliud commodius assignari potest, quam quo vestis candida, velamen, & cereus ferebantur. Altera coniectura ex Seuero Alexandrino elicitur, qui lib. de baptism. coronam vesti candidæ comparat, & de baptizatorum moribus sollicitus, ait, *peroptate eam*, id est, studete, donec coronam fer-

Corona ferebatur septem diebus.

Corona v
n imp. sita
ab altero
adhiberi
non pote-
rat.

tis, talia virtutum officia præstare, vt vestra
omnis viuendi ratio illius significationi respo-
deat. superuacanea vero, & inanis Seueri ad-
hortatio videretur, si statim post baptismum
corona deposita fuisset. Igitur coronam, sep-
tem diebus delatam, baptizati octauo depo-
nebant: quæ, licet ab ipsis domum minime
ferretur, vt rei sacræ religio constaret, tamen
vni imposta, ab altero adhiberi non poterat,
& ex floribus, qui cito arescunt, conflata esset.

De lacte, & melle, quibus baptizari vesebantur.

C A P. XLI.

I ac, & mel
dabatur
baptizatis.

Verum haud minori dignum admiratio-
ne est, quod legimus, iisdem baptizatis
lac, & mel ab ipso statim nascentis Euangelij
principio dari consueuisse. S. enim Petrus Ep.
1. ad vniuersos Christianos cap. 2. cum eos re-
ligiosis præceptis institueret, quibus vitæ cur-
riculum piæ, innocenterque decurrerent, in-
quit: *deponentes igitur omnem malitiam, & om-
nem dolum, & simulationes, & inuidias, & omnes
detractiones, sicut modo geniti infantes, rationabile,
sine dolo lac concupiscite: vt in eo crescatis in salutem.*
Nempe illis verbis innuisse videtur, eos in
omni vita tales se præstare debere, quales in
baptismo, cum lac bibendum est datum, sin-
gulari Dei beneficio fuerunt. Cui expositioni
fauet cum ipsa nominis, *infantis*, acceptio, quæ
pro baptizatis vsurpari, multo ante docuimus,